T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/521
KARAR NO : 2025/817
KARAR TR : 22/12/2025

ÖZET : 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu uyarınca davacıya idari para cezası verilmesi, Av ve Yaban Hayvanı ile Ürün Bulundurma Belgesinin iptal edilmesi ve aynı işlem kapsamında 5 yıl süre ile Av ve Yaban Hayvanı Bulundurmasına izin verilmemesi yönünde tesis edilen işlemlerin iptali istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K. G.
Davalı : Tarım ve Orman Müdürlüğü
Vekili : Av. F. T. K.

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı, ihbar üzerine Emniyet Müdürlüğü tarafından 11/10/2023 tarihinde ikametine gidilerek yapılan aramada, kafes içerisinde mavi sarı renkte Macaw cinsi 1 adet papağan bulunduğu, idare tarafından papağana el konulduğu, papağan için elindeki 13/11/2023 tarih ve 2023/45 sayılı bulundurma belgesinin bu papağana değil, sahte veya farklı papağana ait olduğundan bahisle, 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nun 18/1. ve 26/1.maddelerine muhalefetten dolayı, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 17. maddesi gereğince 13/03/2025 tarih ve 04 sayılı idari para cezası verilmesine ve Av ve Yaban Hayvanları ile Bunlardan Elde Edilen Ürünlerin Bulundurulması, Üretimi ve Ticareti Hakkında Yönetmeliğin 61. Maddesi uyarınca 12/03/2025 tarih ve 18435349 sayılı işlem ile Av ve Yaban Hayvanı ile Ürün Bulundurma Belgesinin iptal edilmesine ve aynı işlem kapsamında 5 yıl süre ile Av ve Yaban Hayvanı bulundurmasına izin verilmemesine ilişkin işlemlerin iptali istemleriyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Ankara 5. Sulh Ceza Hâkimliği 02/06/2025 tarih ve D.İş.2025/4130 sayılı kararı** ile, davaya konu başvurunun idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği, Sulh Ceza Hakimliğinde incelenebilecek kararlardan olmadığı gerekçeleriyle, başvurunun görevsizlik nedeniyle reddine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Yapılan değerlendirmede: "İdari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görülür." şeklindeki düzenleme nazara alındığında somut olayda, yukarıda mezkur karar ile Doğa ve Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğünce başvuran hakkında bulundurma belgesinin iptali ve idari para cezası şeklinde işlem tesis edildiği, başvurucunun 27/03/2025 tarihli başvuru dilekçesinde her iki işleme ilişkin başvuruda bulunduğu ve birbirinden bağımsız şekilde değerlendirme yapılmasının mümkün olmadığının anlaşılması (Uyuşmazlık Mahkemesinin 29/05/2023 tarih 2023/435 Esas 2023/564 Karar sayılı ilamı ile*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden gvFQaZd - zveZFnP - BT5Xr8m - eoz0XE= ile erişebilirsin

Yargıtay 7. Ceza Dairesinin 13/11/2022 tarih 2021/16062 Esas 2022/558 Karar sayılı KYB ilamının yorumu meyanında) karşısında 5326 sayılı Kanunun 28/1-b bendi gereği başvuru konusu idari yaptırım kararının sulh ceza hakimliğinde incelenebilecek kararlardan olmadığı, idare mahkemesince incelenebilecek kararlardan olduğundan, bu sebeple Hakimliğimizin görevsizliğine dair karar verilmiştir..."

3. Davacı bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Ankara 17. İdare Mahkemesi 29/08/2025 tarih ve E.2025/1006 sayılı kararı ile**, uyuşmazlığın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığından, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Uyuşmazlıkta; dava konusu edilen işlemlerin dayanağının 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu olduğu, yukarıda belirtilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

İncelenen uyuşmazlıkta, uygulanan idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nda da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.Nitekim Uyuşmazlık Mahkemesinin 2024/371 Esas sayılı kararı da bu yöndedir.

Tüm bu veriler ışığında, görevli yargı yerinin belirlenmesi amacıyla dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesi gerekmektedir..."

5. Ankara 17. İdare Mahkemesi tarafından 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için idari yargı dava dosyası, adli yargıya ait ilgili belgelerle birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nun *"Amaç ve kapsam"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun'un amacı; sürdürülebilir av ve yaban hayatı yönetimi için av ve yaban hayvanlarının doğal yaşam ortamları ile birlikte korunmalarını, geliştirilmelerini, avlanmalarının kontrol altına alınmasını, avcılığın düzenlenmesini, av kaynaklarının millî ekonomi açısından faydalı olacak şekilde değerlendirilmesini ve ilgili kamu ve özel hukuk tüzel kişileri ile işbirliğini sağlamaktır.

(Değişik ikinci fıkra: 23/1/2008-5728/505 md.) Bu Kanun av ve yaban hayvanlarını ve yaşama ortamlarını, bunların korunmasını ve geliştirilmesini, av ve yaban hayatı yönetimini, avlakların kurulması, işletilmesi ve işlettirilmesini, avcılığın, av turizminin, yaban hayvanlarının üretiminin, ticaretinin düzenlenmesini, toplumun bilinçlendirilmesini, avcıların eğitimini, av ve yaban hayatına ilişkin suç ve kabahatler ile bunların takibi ve cezalarını kapsar."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden gvFQaZd - zveZFnP - BT5Xr8m - eoz0XE= ile erişebilirsin

7. 4915 sayılı Kanun'un *"Av ve yaban hayvanlarının korunması ve koruma alanları"* başlıklı 4. maddesinin birinci ve ikinci fıkrası şöyledir:

"Yaban hayvanı türleri içinde yer alan ve Bakanlıkça belirlenen av hayvanlarından, korunması gerekenler Merkez Av Komisyonunca, av hayvanlarının dışında kalan yaban hayvanları ile diğer türler gerektiğinde ilgili kuruluşların uygun görüşleri alınarak Bakanlıkça koruma altına alınır. Bu karar Resmî Gazetede yayımlanır. Koruma altına alınan yaban hayvanları avlanamaz. Yaban hayvanları üreme, tüy değiştirme ve göç dönemlerinde rahatsız edilemez, yavru ve yumurtaları toplanamaz, yuvaları dağıtılamaz ve memeliler kış uykusunda rahatsız edilemez. Lüzumu halinde bu yaban hayvanlarının kendilerinden, yavru ve yumurtalarından, korundukları süre içinde faydalanma ve zararlı olanları ile mücadele ve men edilen avlanma usulleri ile geçici olarak avlanma esasları Bakanlıkça tespit edilir.

Koruma altında olmayan yaban hayvanlarının avlanmanın yasaklandığı gün ve sürelerde; tarım alanları ile besi ve yaban hayvanlarına zarar verecek sayıda çoğalmaları veya bulaşıcı hastalık taşıdıklarının tespiti durumunda, söz konusu alanlarda konu mahallî tarım ve köyişleri ile orman teşkilâtı görevlilerince incelenerek hazırlanacak ortak rapor doğrultusunda belli sayıda yaban hayvanının belirlenecek esas ve usullerle avlattırılmasına Genel Müdürlükçe izin verilebilir."

8. 4915 sayılı Kanun'un *"Ticaret esasları"* başlıklı 18. maddesinin birinci ve ikinci fıkrası şöyledir:

"Taraf olunan uluslararası sözleşmelerle ticareti yasaklanan yerli ve yabancı yaban hayvanları ve bu Kanunun 6 ncı maddesi çerçevesinde belirlenen avlanma esas ve usullerine aykırı olarak avlanan yaban hayvanları canlı veya cansız olarak veya bunların et, yumurta, deri, post, boynuz ve benzeri parçaları ile bunların türevleri satılamaz, satın alınamaz, nakledilemez ve bunların ithalatı ve ihracatı yapılamaz.

Taraf olunan uluslararası sözleşmelerle ticaretine düzenleme getirilen türler ile bu Kanun kapsamında yasal olarak avlanan av hayvanları ve bunlardan elde edilen parçalarının ticaretini denetlemeye ve kısmen veya tamamen yasaklamaya, bunların ticaretinden Döner Sermaye İşletmesine gelir alınması ile ilgili usul ve esasları düzenlemeye Bakanlık yetkilidir..."

9. 4915 sayılı Kanun'un *"Üretim esasları"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler, av ve yaban hayvanlarından Türkiye'de doğal olarak yetişen türleri Bakanlıktan izin almak şartıyla üretebilirler. Bunların doğaya salınabilmesi için Bakanlıktan ayrıca izin almak zorunludur. Yabancı türlerden Türkiye'nin uluslararası yükümlülükleri çerçevesinde ve doğal türlerimize zarar vermeyecek olanlarının ithalatına ve üretimine, ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak Bakanlıkça izin verilebilir."

10. 4915 sayılı Kanun'un"*Suç ve kabahatlerin takibi"* başlıklı 20. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 23/1/2008-5728/506 md.)

Avcılığın kontrolü, av hayvanlarının korunması, av yasaklarının takibi ve bu Kanunun 19 uncu maddesi kapsamında üretim yapan yerlerin denetimi Bakanlık ve Orman Genel Müdürlüğünce yapılır. 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu ile 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanunu hükümleri saklıdır.

Genel kolluk ile, av yasaklarının takibi ile görevli olan av koruma memurları ve saha bekçileri, bu Kanunda belirtilen yasaklara aykırı hareket edenleri avlanmadan men etmeye, haklarında tutanak düzenlemeye; yasaklanan fiillerin konusunu oluşturan veya bu fiillerin işlenmesi suretiyle elde edilen canlı veya cansız hayvanlar ve bunların türevleri ile avlanmada

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden gvFQaZd - zveZFnP - BT5Xr8m - eoz0XE= ile erişebilirsin

kullanması veya avlaklarda, pazaryeri ve ticarethanelerde bulundurulması yasak olan eşya ve vasıtalara elkoymaya ve bu amaçla yakalamaya görevli ve yetkilidir. Av yasağına aykırı hareket edenler, olay yerinde gerekli tutanaklar düzenlendikten sonra derhal serbest bırakılır. Hüviyeti tespit edilemeyenler vakit geçirilmeksizin hüviyeti tespit edilebilecek en yakın köyün muhtar veya ihtiyar heyetine ve bunlarla da tespiti mümkün olmazsa en yakın zabıta merkezine götürülür ve Kabahatler Kanununun 40 ıncı maddesine göre işlem yapılır. Görevli memurların bulunmadığı yerlerde, kır ve köy bekçileri ile köy muhtarları da aynı yetkiyi haizdir.

Elkonulan ve bulundurulması suç oluşturan silâhlar soruşturma evrakı ile birlikte Cumhuriyet başsavcılığına intikal ettirilir.

Canlı av hayvanları hemen, yaralı olanlar ise tedavi edildikten sonra doğaya salınır veya Türkiye'nin uluslararası sözleşmelerdeki taahhütleri de dikkate alınarak Bakanlıkça gerekli işlem yapılır.

Av koruma ve kontrollerinde Bakanlık görevlilerine veya güvenlik güçlerine gönüllü destek sağlamak üzere Bakanlıkça belirlenecek kişilere fahri av müfettişliği görev ve unvanı verilebilir. Fahri av müfettişleri; bu Kanuna göre yasak avlanma sayılan fiilleri işleyenler hakkında işlem yapılması amacıyla Genel Müdürlükçe kendilerine verilen tutanağı düzenleyerek en geç bir hafta içinde en yakın orman idaresi birimine teslim etmek mecburiyetindedir. Fahri av müfettişlerinin seçimi, eğitimi, görev ve yetkileri ile çalışma esas ve usulleri Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Avcılar talep hâlinde av koruma memurlarına, saha bekçilerine, polis ve jandarma ile köy ve kır bekçilerine, köy muhtarı ve ihtiyar heyeti üyelerine avlanma belge ve izinleri ile avladıkları hayvanları ibraz etmek zorundadırlar. Bu Kanuna aykırılık oluşturan fiillerin ihbarında ve talep hâlinde takibinde köy ve kır bekçileri, köy muhtarı ve ihtiyar heyeti üyeleri av koruma memurlarına ve saha bekçilerine yardıma mecburdurlar.

Av koruma memurları ve saha bekçilerinden; Bakanlıkça lüzum görülecek olanlara, Cumhurbaşkanınca belirlenen silâhlar demirbaş olarak verilir. Av koruma memurları ve saha bekçileri bu Kanunla kendilerine verilen görevlerini ifa sırasında silâhlarını 6831 sayılı Kanunun 78 inci maddesinde belirtilen hâllerde kullanabilirler.

Av koruma memurları görevlerini yaparken ilgili bakanlıkların görüşü alınarak, rengi ve biçimi Bakanlıkça tespit edilen resmî kıyafet giymek mecburiyetindedirler. Resmî kıyafetler, silâh, telsiz ve diğer teçhizat ile araç ve gereçler Bakanlıkça verilir."

11. 4915 sayılı Kanun'un *"Yasaklara uymama"* başlıklı 21. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"(Değişik: 23/1/2008-5728/507 md.)

4 üncü maddenin birinci, ikinci ve altıncı fıkralarına aykırı hareket edenlere, 5 inci maddenin birinci ve ikinci fıkraları gereğince tespit edilen av miktarı ve avlanma süreleri dışında avlananlara, 12 nci maddenin üçüncü fıkrası gereğince Bakanlıkça getirilecek yasaklara uymayanlara, her bir aykırılık için ayrı ayrı olmak üzere ikiyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir"

12. 4915 sayılı Kanun'un *"Avlanma esaslarına uymama ve belgesiz avlanma"* başlıklı 24. maddesi şöyledir:

" (Değişik: 23/1/2008-5728/510 md.)

6 ncı maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında sayılan zehirle avlanma hariç diğer yasaklara ve esaslara aykırı hareket edenlere her bir aykırılık için ayrı ayrı olmak üzere yüzelli Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Zehirle avlananlar, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve elli günden az olmamak üzere adlî para cezası ile cezalandırılır. Ayrıca, faillerin avcılık belgesi iptal edilir ve bir daha belge verilmez.

Bu Kanun'a göre alınması gereken avcılık belgesini almadan avlananlara üçyüz Türk Lirası; avlanma izni olmadan avlananlara ise yüzelli Türk Lirası idarî para cezası verilir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden gvFQaZd - zveZFnP - BT5Xr8m - eoz0XE= ile erişebilirsin

Yabancı avcılık belgesi veya geçici avcılık belgesi almadan avlananlara bin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Avcılık belgesini ve avlanma izin belgesini yanında taşımadan avlananlara yirmi Türk Lirası idarî para cezası verilir.

13. 4915 sayılı Kanun'un *"Av ve yaban hayvanı ticareti yasağına uymama"* başlıklı 26. maddesi şöyledir:

(Değişik: 23/1/2008-5728/512 md.)

18 inci maddenin birinci ve ikinci fıkraları ve 19 uncu madde gereğince Bakanlığın koyacağı esaslara uymayanlara, beşyüz Türk Lirasından ikibinbeşyüz Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

18 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen yasağa uymayanlara üçbin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

14. 16/06/2005 tarih ve 25847 sayılı Av ve Yaban Hayvanları ile Bunlardan Elde Edilen Ürünlerin Bulundurulması, Üretimi ve Ticareti Hakkında Yönetmeliğin "*Av ve yaban hayvanı bulundurma ve satış ruhsatının düzenlenmesi*" başlıklı 60. maddesi şöyledir:

"(Değişik ibare:RG-6/7/2021-31533) İl şube müdürü; belgeleri uygun olan işletmeler için Av ve Yaban Hayvanı Bulundurma ve Satış Ruhsatını (Ek– 4) iki nüsha halinde düzenler. Bu belgenin birinci nüshası (Değişik ibare:RG-6/7/2021-31533) il şube müdürlüğünde muhafaza edilerek, ikinci nüshası ilgililere verilir.

(Değişik ibare:RG-6/7/2021-31533) Ev ve Süs Hayvanlarının Üretim, Satış, Barınma ve Eğitim Yerleri Hakkında Yönetmelik kapsamında tutulan Süs Hayvanı Satış Yeri Kayıt Defteri aynı zamanda av ve yaban hayvanları için de tutulur. Bu defterin hayvan ırkı bölümüne satışı yapılan av ve yaban hayvanlarının Latince adı yazılır.

Bu işletmelerce satılan av ve yaban hayvanları için Ticari Olarak Av ve Yaban Hayvanı Satışı Yapan İşletmelerde Av ve Yaban Hayvanları İçin Düzenlenecek Satış Belgesi (Ek–15) düzenlenir.

(Değişik ibare:RG-6/7/2021-31533) İl şube müdürü tarafından yapılan denetimlerde bu defter ve satış belgeleri ile yerli ve yabancı türlerin yasal yollarla elde edildiğine dair fatura, üretici satış belgeleri, tür sözleşme ek listelerinde yer alıyor ise CITES belgeleri ve benzeri belgeler özellikle kontrol edilir. Defterlerin sağlıklı tutulmadığı, satış belgelerinin düzenlenmediği, türlerin yasal yollarla elde edildiğine dair belgelerin eksik veya olmaması ile doğal yollarla üreme neticesinde meydana gelen yeni bireylerin satış ve bulundurma belgesinde belirtilmediğinin tespiti durumunda, (Değişik ibare:RG-6/7/2021-31533) il şube müdürlüğü tarafından verilen Av ve Yaban Hayvanı Bulundurma ve Satış Ruhsatı iptal edilir.

Yasal yollarla temin edildiğine dair belgeleri bulunmayan av ve yaban hayvanları için de bu Yönetmeliğin 85 inci maddesi hükümlerine göre işlem yapılır.

(Mülga fıkra:RG-6/7/2021-31533)

Av ve yaban hayvanı satış ruhsatı verilmeyen akvaryumcu, pet shop ve adı ne olursa olsun bu işle uğraşan diğer işletmeler av ve yaban hayvanlarının ticaretini yapamazlar.

Kategori (A) da yer alan türlerin doğadan alınmış örnekleri ticari amaçlarla kullanılamaz, hayvan satış yerlerinde bulundurulamaz.

(Değişik fıkra:RG-6/7/2021-31533) Hayvanların teşhir fazlası bireylerini satmak isteyen hayvanat bahçeleri Av ve Yaban Hayvanı ile Ürün Ticareti İçin Başvuru Dilekçesi (Ek–1/B) ile il şube müdürlüğüne müracaat etmek zorundadırlar.

Satış ve bulundurma ruhsatı verilen (Değişik ibare:RG-6/7/2021-31533) hayvanat bahçeleri, yaptıkları her satış için Ticari Olarak Av ve Yaban Hayvanı Satışı Yapan İşletmelerde Av ve Yaban Hayvanları İçin Düzenlenecek Satış Belgesi (Ek–15) düzenlemek ve bir nüshasını satın alan gerçek ve tüzel kişiye vermek zorundadırlar.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden gvFQaZd - zveZFnP - BT5Xr8m - eoz0XE= ile erişebilirsin

15. Yönetmeliğin "*Koleksiyonculuk ve bulundurma belgelerinin iptali*" başlıklı 61. maddesi şöyledir:

" (Değişik ibare:RG-6/7/2021-31533) İl şube müdürü tarafından yapılan denetimlerde; Kanun ve bu Kanun hükümlerine dayanılarak çıkarılan Yönetmelikler, MAK Kararları, Sözleşme ve CITES Uygulama Yönetmeliği ile taraf olunan diğer uluslar arası sözleşmelere aykırı hareket eden gerçek ve tüzel kişilerin Av ve Yaban Hayvanı ile Ürün Bulundurma Belgesi, Av ve Yaban Hayvanı Geçici Bulundurma Belgesi, Av ve Yaban Hayvanı Bulundurma ve Satış Ruhsatı ile Koleksiyonculuk Belgesi iptal edilerek, canlı av ve yaban hayvanı ile bunlardan elde edilen ürünlere el konularak beş yıl süre ile ilgilinin bu faaliyette bulunmasına izin verilmez."

16. Yönetmeliğin "*El konulması*" başlıklı 85. maddesi şöyledir:

"Belgesiz yerli veya yabancı tür av ve yaban hayvanı ile bunlardan elde edilen ürünlerin bulundurulması yasaktır.

Av ve yaban hayvanı ile bunlardan elde edilen ürünlerin; Kanun ve bu Kanun hükümlerine dayanılarak çıkarılan Yönetmelikler, MAK Kararları, Sözleşme ve CITES Uygulama Yönetmeliği ile taraf olunan diğer uluslararası sözleşmelerin hükümlerine aykırı olarak elde edildiği, bulundurulduğu, sergilendiği, üretildiği ve ticarete konu olduğunun tespit edilmesi durumunda, bahsi geçen canlı hayvan ve ürünlere el konulur.

Canlı av ve yaban hayvanları ile ürünlere el koyma sonucunda oluşan nakliye, depolama, bakım ve muhafaza masrafları ile canlı hayvana el konulduğu süre içerisinde yapılan tüm masraflar, Kanun ve bu Kanun hükümlerine dayanılarak çıkarılan Yönetmeliklere aykırı hareket edenlerden yürürlükteki mevzuatımıza göre tahsil edilir.

El konulan canlı av ve yaban hayvanlarının (Değişik ibare:RG-6/7/2021-31533) il şube müdürlüğü tarafından sağlık kontrolleri yaptırıldıktan sonra, doğaya bırakılması uygun olanlar uygun yaşama ortamlarına bırakılır. Tesiste hastalıklı ve iyileşmesi mümkün olmayan bireyler varsa; bu bireylerle ilgili işlemler (Değişik ibare:RG-6/7/2021-31533) 5996 sayılı Kanun ve bu Kanun hükümlerine dayanılarak çıkarılan Yönetmeliklere göre yapılır. Yabani özelliğini kaybetmiş bireyler ile melez türlere yapılacak işlemler ise Bakanlık tarafından belirlenir.

Sözleşme kapsamındaki canlı av ve yaban hayvanlarının ülkesine iadesi için, Bakanlık ilgili ülke ile temasa geçer ve masraflar söz konusu ülke tarafından karşılandığı veya bu Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edene ödetildiği takdirde, bu hayvanlar iade edilir. Geri gönderilemeyen hayvanlar için, Bakanlık gerektiğinde bilimsel merci ve sekretarya ile temasa geçer ve bunlar için uygun bir kurtarma merkezi belirler.

Yasa dışı yollarla Türkiye'ye getirilen ve dava sonucunda müsadere edilen canlı veya yumurta yabancı türlerin değerlendirilme şekli Bakanlıkça belirlenir.

Av ve yaban hayvanlarından elde edilen ürünlerden ticareti yasak olmayanlar, (Değişik ibare:RG-6/7/2021-31533) il şube müdürlüklerince satılarak elde edilen gelir döner sermaye işletmesi hesabına yatırılır. Ticareti yasak olan veya ülkemizde kullanım alanı bulunmayan ürünlerin değerlendirilme şekli Bakanlıkça belirlenir.

Yasadışı yollarla elde edilen av ve yaban hayvanları ile bunlardan elde edilen ürünlere el konulduktan sonra, yürürlükteki mevzuat gereğince uygulanacak cezai işlemlerin yanı sıra, suçun oluşumunda kullanılan her türlü malzeme, alet, ekipman, makine, vasıta, taşıma araçları ve benzeri malzeme, 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunun ilgili maddeleri gereğince müsadere edilir.

17. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)

(1) Bu Kanun'un;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden gvFQaZd - zveZFnP - BT5Xr8m - eoz0XE= ile erişebilirsin

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır."

18. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir"

19. 5326 sayılı Kanun'un *"İdarî para cezası"* başlıklı 17. maddesi şöyledir:

"(1) İdarî para cezası, maktu veya nispi olabilir.

(2) İdarî para cezası, kanunda alt ve üst sınırı gösterilmek suretiyle de belirlenebilir. Bu durumda, idarî para cezasının miktarı belirlenirken işlenen kabahatin haksızlık içeriği ile failin kusuru ve ekonomik durumu birlikte göz önünde bulundurulur.

(3) (Değişik: 6/12/2006-5560/32 md.) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri tarafından verilen idarî para cezalarının ilgili kanunlarında 1/6/2005 tarihinden sonra belirlenen oranın dışındaki kısmı ile Cumhuriyet başsavcılıkları ve mahkemeler tarafından verilen idarî para cezaları Genel Bütçeye gelir kaydedilir. Sosyal güvenlik kurumları ile mahalli idareler tarafından verilen idarî para cezaları kendi bütçelerine gelir kaydedilir. Diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından verilen idarî para cezaları ise, ilgili kanunlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, Genel Bütçeye gelir kaydedilir. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının verdiği para cezaları, kendi kanunlarındaki hükümlere tâbidir. Kişinin ekonomik durumunun müsait olmaması halinde, idarî para cezasının, ilk taksitinin peşin ödenmesi koşuluyla, bir yıl içinde ve dört eşit taksit halinde ödenmesine karar verilebilir. Taksitlerin zamanında ve tam olarak ödenmemesi halinde, idarî para cezasının kalan kısmının tamamı tahsil edilir.

(4) (Değişik: 6/12/2006-5560/32 md.) Genel Bütçeye gelir kaydedilmesi gereken idarî para cezalarına ilişkin kesinleşen kararlar, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilmek üzere Maliye Bakanlığınca belirlenecek tahsil dairelerine gönderilir. Sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idareler tarafından verilen idarî para cezaları, ilgili kanunlarında aksine hüküm bulunmadığı takdirde, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre kendileri tarafından tahsil olunur. Diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından verilen ve Genel Bütçeye gelir kaydedilmesi gerekmeyen idarî para cezaları, ilgili kanunlarında özel hüküm bulunmadığı takdirde genel hükümlere göre tahsil olunur.

(5) İdarî para cezası tamamen tahsil edildikten itibaren en geç bir ay içinde durum, ilgili kamu kurum ve kuruluşuna bildirilir.

(6) Kabahat dolayısıyla idarî para cezası veren kamu görevlisi, ilgilinin rıza göstermesi halinde bunun tahsilatını derhal kendisi gerçekleştirir. (Değişik cümleler: 1/7/2022-7417/46 md.) Kanunlarında ödeme süresi düzenlenmemiş olan idari para cezaları, tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir. İdari para cezasının ödeme süresi içinde ödenmesi halinde, cezadan %25 oranında indirim yapılır. (Ek cümle: 1/7/2022-7417/46 md.) Ödeme yapılması, kişinin bu karara karşı kanun yoluna başvurma hakkını etkilemez.

(7) İdarî para cezaları her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilân edilen yeniden değerleme oranında artırılarak uygulanır. Bu suretle idarî para cezasının hesabında bir Türk Lirasının küsuru dikkate alınmaz. Bu fıkra hükmü, nispi nitelikteki idarî para cezaları açısından uygulanmaz."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden gvFQaZd - zveZFnP - BT5Xr8m - eoz0XE= ile erişebilirsin

20. 5326 sayılı Kanun'un *"Saklı tutulan hükümler"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;
a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,
b) İşyerinin kapatılması,
c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,
d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,
gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklıdır."

21. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin birinci fıkraları şöyledir:

"(1)İdari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir.
...
(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

22. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan yapılan 22/12/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının gönderildiği, adli yargı dosyasına ait belgelerinin UYAP sisteminden istenildiği ve sonuçta usule ilişkin başka bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

23. Raportör Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

24. Dava, davacıya 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanun'un 18/1. ve 26/1. maddeleri uyarınca 13/03/2025 tarih ve 04 sayılı idari para cezası verilmesi ve Av ve Yaban Hayvanları ile Bunlardan Elde Edilen Ürünlerin Bulundurulması, Üretimi ve Ticareti Hakkında Yönetmeliğin 61. maddesi uyarınca da 12/03/2025 tarih ve 18435349 sayılı av ve yaban hayvanı ile ürün bulundurma belgesinin iptal edilmesi ve 5 yıl süre ile av ve yaban hayvanı bulundurulmasına izin verilmemesi yönünde tesis edilen işlemlerin iptali istemiyle açılmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden gvFQaZd - zveZFnP - BT5Xr8m - eoz0XE= ile erişebilirsin

25. Yukarıda belirtilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

26. Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesine, 5560 sayılı Kanun ile eklenen sekizinci fıkrasında; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği kurala bağlanmış, bu maddenin gerekçesinde de bu hükümle, Kabahatler Kanunu'ndaki düzenlemelerin ortaya çıkardığı bağlantı sorununa çözüm getirilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir.

27. 19/12/2006 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu'nun, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı ancak idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde, idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği anlaşılmaktadır.

28. Uyuşmazlık Mahkemesince de, idari para cezası yönünden oluşan olumsuz görev uyuşmazlıklarının çözümünde, idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da verilmiş olması ve dosya içeriğinden bu kararın idari yargı yerinde dava konusu edildiğinin anlaşılması halinde; idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılarak, idari yargı yerince verilen görevsizlik kararlarının kaldırılmasına karar verilmiştir.

29. Dosyanın incelenmesinden, papağan satın aldığı tespit edilen davacı hakkında, tesis edilen idari para cezası ile birlikte davacının av ve yaban hayvanı ile ürün bulundurma belgesinin iptali ile aynı işlem kapsamında yer alan 5 yıl süre ile av ve yaban hayvanı bulundurmasına izin verilmemesi yönünde işlem tesis edildiği, davacı tarafından söz konusu işlemlerin iptali istemiyle davaların açıldığı anlaşılmıştır.

30. İncelenen uyuşmazlıkta, uygulanan idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 4915 sayılı Kanun'da da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği, ancak; idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak (aynı maddi olay nedeniyle) av ve yaban hayvanları ile ürün bulundurma belgesinin iptaline karar verildiği ve bunun da dava konusu edildiğinin kabulü gerektiğinden; idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da idari yargı yerinde görüleceği kuşkusuzdur.

31. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesine 5560 sayılı Kanun'la eklenen sekizinci fıkra hükmü bir arada değerlendirildiğinde, tesis edilen işlemlere karşı açılacak davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

32. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Ankara 17. İdare Mahkemesinin 29/08/2025 tarih ve E.2025/1006 sayılı başvurusunun reddi gerekmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden gvFQaZd - zveZFnP - BT5Xr8m - eoz0XE= ile erişebilirsin

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara 17. İdare Mahkemesinin 29/08/2025 tarih ve E.2025/1006 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE,

22/12/2025 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
GÜLEÇ	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden gvFQaZd - zveZFnP - BT5Xr8m - eoz0XE= ile erişebilirsin